سرمقاله

عدم توان اشتغال زایی بخش صنعت کشور

ادامه از صفحه۱

.. برلس آخرین آمار موجود، بخش صنعت طبق تعریف یادشده، ۳۳ درصد از کل اشتغال کشور را در سال ۱۴۰۱ به خود اختصاص داده است. بر این اساس، از جمعیت شاغل ۲۳ میلیون نفری کشور حدود ۷/۸ میلیون نفر در بخش صنعت شاغل هستند. بررسی سهم بخش صنعت از میزان اشتغال‌زایی در کشورهای منتخب مانند برزیل، چین، آلمان، ژاپن و کره‌جنوبی نشان می‌دهد که سهم این بخش در کشورهای یادشده به ترتیب ۲۰، ۲۸، ۲۲، ۲۴، ۲۷، ۲۲ و ۲۴ درصد است. سرمایه‌بر بودن بخش صنعت از اشتغال‌زایی کشور یا کشورهای منتخب، نشان می‌دهد که این بخش سهم زیادی در مقایسه با کشورهای یادشده دارد.

سهم بخش خدمات در ایران حدود ۵۱/۹ درصد است، این در حالی است که سهم اشتغال بخش خدمات در کشورهای مانند برزیل، چین، آلمان، ژاپن و کره‌جنوبی به ترتیب ۶۴، ۴۹، ۶۴، ۶۹، ۶۱، ۶۱ و ۷۲ درصد بوده است. مقایسه سهم اشتغال بخش خدمات ایران با کشورهای منتخب نشان می‌دهد که تنها سهم اشتغال‌زایی بخش خدمات در چین در مقایسه با ایران اندک بوده و سهم زیادی از اشتغال سایر کشورها، از بخش خدمات تامین شده است. بر این اساس مشاهده می‌شود، بخش خدمات نقش کلیدی در اشتغال‌زایی کشورها برخلاف بخش صنعت دارد. مقایسه اشتغال‌زایی بخش صنعت و خدمات ایران با کشورهای منتخب نشان می‌دهد که الگوی تجربه‌شده در بیشتر کشورهای دنیا در ایران نیز تجربه می‌شود؛ با این تفاوت که با توجه به ساختار بخش صنعت در ایران، سهم این بخش در اشتغال‌زایی کشور بیشتر از حتی کشورهای صنعتی مانند آلمان، ژاپن و کره‌جنوبی است. بررسی روند سهم بخش صنعت از اشتغال‌زایی کشور نشان می‌دهد که این سهم همواره در محدوده ۲۲ تا ۳۳ درصد در حال نوسان بوده است. بر این اساس مشاهده می‌شود، بخش صنعت توان افزایش اشتغال بیش از محدوده یادشده را ندارد.

دلیل اینکه بخش صنعت کشور نمی‌تواند سهم اشتغال‌زایی بیشتری را به خود اختصاص دهد، به ماهیت بخش صنعت در اقتصاد کشور برمی‌گردد. بخش قابل توجهی از ارزش افزوده بخش صنعت کشور به زیربخش استخراج نفت و گاز و سایر معادن وابسته است و بخش صنعت به معنای واقعی صنایع غیرنفتی، سهم اندکی از ارزش افزوده بخش صنعت (در حدود ۱۸ درصد) را به خود اختصاص داده است. صنایع غیرنفتی در مقایسه با صنایع نفتی، توان رقابتی بسیار اندکی دارند و از این‌رو، توسعه این بخش‌ها با نو محدودیت جدی مواجه است.

از یک‌سو، با فرض حمایت از تولیدات صنعتی غیرنفتی و افزایش میزان تولید و متعاقب آن میزان اشتغال، محصولات آنها بازار کافی ندارد و عملا مازاد بر نیاز بازار داخلی خواهد بود. از سوی دیگر، تغییرات تکنولوژیکی در بخش صنعت روزبه‌روز به سمت سرمایه‌بر شدن در حال حرکت بوده و عملا توسعه صنایع حتی کاربر مانند موجود نیز هزینه تولید زیادی داشته و عملا توجیه اقتصادی نخواهد داشت. از این‌رو، عملا بخش صنعت در شرایط فعلی کشور، توان اشتغال‌زایی بالا را ندارد و حمایت‌ها از توسعه این بخش تنها برای حفظ اشتغال و تغییرات اندک در اشتغال‌زایی خواهد بود.

جمع‌بندی و توصیه‌های سیاستی، بررسی انجام‌شده در این نوشتار نشان می‌دهد که بخش صنعت کشور پایه دو دلیل اصلی شغال عدم‌حضور در بازارهای خارجی و ماهیت سرمایه‌بر بودن، عملا توان اشتغال‌زایی قابل‌توجه را ندارد و آمار و اطلاعات موجود نیز این امر را تایید می‌کند. حال سوال اینکه که برای اینکه این بخش بتواند اشتغال‌زایی بالایی در اقتصاد کشور داشته باشد، چه سیاست‌هایی باید مورد توجه قرار گیرد؟ با توجه به تجارب جهانی و شرایط بخش صنعت کشور، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

توسعه صنایع غیرنفتی صادرات‌محور: صنایع صادرات‌محور محصولات تولیدی خود را در بازارهای جهانی عرضه می‌کند و این امر موجب می‌شود محدودیت میزان تولید برای این صنایع یا توجیه به بازارهای خارجی قابل دسترس‌شدن، جدی نباشد. تولید برای بازارهای جهانی توسط صنایع صادرات‌محور نه تنها می‌تواند به طور مستقیم اشتغال ایجاد کند، بلکه عرضه محصولات به بازارهای جهانی نیازمند صنایع و خدمات پشتیبانی از جمله صنعت حمل‌ونقل، خدمات بیمه‌ای و بانکی به‌وجود و این زنجیره، می‌تواند اشتغال‌زایی بسیار بیشتری را نیز تقویت کند.

- حمایت از جریان ورود تکنولوژی به کشور: در نتیجه محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها، بیشتر صنایع کشور به‌رغم تولید با هزینه‌های بالا و قیمت‌های بالای محصولات در عرصه داخلی عمل بوده و توانسته‌اند بخشی از نیروی کار فعال کشور را به خود اختصاص دهند. اگر در آینده تعاملات جهانی اقتصاد کشور افزایش یابد، عملا بیشتر این صنایع حتی توان تولید برای بازار داخلی را از دست داده و درصد بالایی از شاغلان این صنایع، شغل خود را از دست خواهند داد و عدم لازم‌به‌ذکر بودن صنعت از اشتغال کشور کاهش خواهد یافت. برای آمادگی به‌منظور مواجهه با شرایط یادشده، ضروری است حمایت از جریان ورود تکنولوژی به کشور با محدودیت بخش خصوصی و حمایت از تولید داخلی برای صنایع منتظر قرار گیرد.

حمایت از صنایع و بخش‌های پشتیبان: بخش صنعت زمانی می‌تواند در عرصه جهانی حضور داشته و محصولاتی برای بازارهای جهانی تولید کند که صنایع و بخش‌های پشتیبان نیز تقویت شوند در واقع با توجه به تغییر ماهیت بخش صنعت در دنیا، بخش صنعت نمی‌تواند به تنهایی زمینه‌های اشتغال را فراهم کند. زمانی این بخش می‌تواند چین نقشی در اقتصاد کند و ایفا کند که بخش‌های مکمل از جمله زیربخش‌های خدمات بتوانند پشتیبانی لازم را از این بخش به عمل آورند. تجارب جهانی نیز نشان می‌دهد که سهم اشتغال بالای ۵۰ درصد بخش خدمات در کشورهای صنعتی مانند کره‌جنوبی در نتیجه توسعه بخش صنعت این کشور از یک‌سو و پشتیبانی سایر بخش‌ها از سوی دیگر حاصل شده است.

دکتر وحید احمدپور
دانشیار دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران
Alborzpayam@gmail.com

عسگری: معاملات قولنامه‌ای برای مردم مشکل ایجاد کرده است

نایب رئیس کمیسیون صلح و امنیت مجلس گفت: امید داریم مجمع مشخصی مصلحت نظام با توجه به دغدغه‌های رهبر انقلاب، در بررسی و تصویب طرح الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول سریع کند

به گزارش پیام آشنا، به نقل از مهر، مهدی عسگری در واکنش به اظهارات برخی از مسئولان مبنی بر اینکه حل بسیاری از معضلات کلاهبرداری‌های مالکی و مدارضات مالی مردم در گرو حل مسئله قولنامه در کشور است، گفت: مأمنفله قوانین و رویه قطعی معاملات در کشور ما اطمینان آور نیست و زمینه فساد و کلاهبرداری مالکی را فراهم کرده است.

وی بیان کرد: از انجایی که ساز و کار گرفتن سند رسمی و نقل و انتقال رسمی معاملات بسیار سخت و پیچیده است، مردم به سمت منظیم اسناد عادی و قولنامه میلیه‌نامه‌های دستی سوق داده شده‌اند از این رو منظیم اسناد عادی متأسفانه مشکل به مردم را دوچندان کرده است.

نماینده مردم کرج در مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این سوال که چه مشکلی در تصویب طرح الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول در مجمع تشخیص مصلحت نظام وجود دارد، گفت: این طرح از دی ماه سال ۱۴۰۱ جهت بررسی به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شده و حدود شش ماه از موضوع سپری شده است، اما هنوز مجمع تشخیص نظر خود را در خصوص این طرح ارائه نداده است و معلوم نیست علت این تأخیر چیست.

عسگری درباره تأثیر تصویب طرح مذکور در سهول اخذ سند رسمی برای مردم، اظهار داشت: چنانچه در مواد مورد رد در طرح، سامانه ثبت معاملات و سامانه ثبت اعلامات راجع به مالکیت عین و منافع راه‌اندازی شود، در اسرع وقت رویه معاملات مردم و اخذ سند رسمی اصلاح خواهد شد.

نایب رئیس کمیسیون صلح و امنیت مجلس شورای اسلامی سریع کرد: مجلس آمادگی دارد سوالات و ابهامات مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره این طرح را در کارگروه تخصصی رفع کند از این رو لازم است رئیس مجلس که عضو حقوقی مجمع تشخیص مصلحت نظام است، زمینه این اقدام را فراهم کند تا سریعا این طرح، تصویب و به اجرا گذاشته شود.

وی در پایان خاطرنشان کرد: با توجه به ارادت مکرر شورای نگهبان به این طرح، ورود به موقع و حکیمانه مقام معظم رهبری می‌تواند قفل‌های بسته این مسیر را باز کند. امیدواریم مجمع تشخیص مصلحت نظام با توجه به دغدغه‌های معظم‌له در بررسی و تصویب این طرح سریع کند.

رمال اینستاگرامی در کرج دستگیر شد

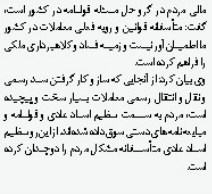

جانشین فرمانده انتظامی لشال البرز گفت: شخصی که با راه‌اندازی یک صفحه اینستاگرامی اقدام به کلاهبرداری از طریق رمالی می‌کرد شناسایی و دستگیر شد.

به گزارش پیام آشنا، سرهنگ محمد نظر بیگی اظهار کرد: مأمورای پلیس فتای لشال در حین رصد فضای مجازی به یک صفحه اینستاگرامی که اقدام به تبلیغ رمالی از طریق تسخیر قلب و روح می‌کرد، مواجه و برای بررسی موضوع وارد عمل شدند.

وی افزود: در ادامه با انجام تحقیقات تخصصی و به کارگیری اقدامات فنی، گردانده این صفحه اینستاگرامی که یک شهروند ساکن شاهین ویلای کرج بود شناسایی و با هماهنگی مقام قضائی این شخص که یک زن ۲۵ ساله بود، دستگیر شد.

جانشین فرمانده انتظامی لشال البرز با بیان اینکه با تشکیل پرونده مهم برای انجام مراحل قانونی به مراجع قضائی معرفی شد، خاطرنشان کرد: شهروندان و کاربران عزیز اینترنتی در تعاملات باشند که نباید به هیچ وجه به تبلیغات انواع کاسبی صفحات و کانال‌های اینترنتی اعتماد کنند.

ایران حاکمیت بر جزایر سه گانه را هیچگاه قابل گفتگو نمی‌داند

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: ایران موضوع تمامیت ارضی و حاکمیت خودش را در رابطه با جزایر سه گانه هیچگاه قابل گفتگو ندانسته است.

به گزارش پیام آشنا، ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری دیروز دوشنبه برگزار شد، گفت: در آستانه ماه محرم ایام عزاداری برای ابی‌عبدالله الحسین(ع) هستیم، این ایام را تسلیت عرض می‌کنم.

وی با اشاره به بیانیه مسکو افزود: ایران نسبت به هر اقدامی که خلاف تمامیت ارضی ایران باشد واکنش جدی و مهری نشان خواهد داد. پدیهی است که ایران موضوع تمامیت ارضی و حاکمیت خودش را در رابطه با جزایر سه گانه هیچگاه قابل گفتگو ندانسته است. در همین ارتباط نیز موضع و واکنش ایران شفاف و صریح و بدون هیچ مسامحه‌ای بوده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به سفر وزیرخارجه عمان به ایران، گفت: وزیرخارجه دولت دوست و همسایه عمان امروز به تهران خواهد آمد و دیداری با مقامات کشورمان خواهد داشت.

کنعانی افزود: عمان کشوری است که نقش سازنده‌ای در خصوص برخی از موضوعات بین‌المللی مشترک دارد. طبیعی است که سفر وزیرخارجه عمان به ایران فرصتی برای گفتگوی مشترک و سازنده است. بعد این سفر توضیحات تکمیلی را در اختیار رسانه‌ها قرار خواهیم داد.

از فرصت‌های دیپلماتیک برای تأمین حقوق ملت ایران غافلت نخواهیم کرد

سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به اظهارات مشاور امنیت ملی مبنی بر متاثرات غیرمستقیم، گفت: به جزئیات متاثره امروز یا وزیرخارجه عمان نمی‌توانم اشاره کنم. ایران از فرصت‌های دیپلماتیک برای تأمین حقوق ملت ایران غفلت نخواهد کرد و طبیعتا استفاده از ظرفیت کشورهای دوستی که علاقمند هستند در مسیر دستیابی به توافق سازنده کمک کنند استقبال می‌کند.

دولت آمریکا باید اراده و تصمیم سیاسی خود را نشان دهد

وی با بیان اینکه از مسیرهای دیپلماتیک هیچگاه فاصله نگرفته‌ایم، تصریح کرد: آمریکا به عنوان طرفی که به طور غیرقانونی از برجام خارج شده، نسبت به چنین اقدامی مسئولیت دارد. روند و مسیر متاثره همچنان بازاست و این موضوع می‌تواند از مسیرهای دیپلماتیک پیگیری شود. نمودت آمریکا باید اراده و تصمیم سیاسی خود را نشان دهد.

مدیر کل سیاسی وزارت کشور:

احزاب و جبهه‌های قانونی اعلام می‌شوند

مدیر کل سیاسی وزارت کشور با بیان اینکه تحریم انتخابات نقض غرض از تعریف حزب و فعالیت حزبی است، گفت: در آستانه انتخابات لیست احزاب و جبهه‌های سیاسی قانونی اعلام خواهند شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، عبدالله مرادی درباره مطرح شدن لزوم لغو مجوز فعالیت احزابی که قصد تحریم انتخابات را دارند، اظهار کرد: این موضوع در جلسه اخیر خانه احزاب مطرح شده است. خانه احزاب یک تشکل صنفی با حضور سه هزار کمیسیون مختلف است که در جلسات خود موضوعات مختلف را مطرح می‌کنند. ملاک کمیسیون ماده ۱۰ احزاب که مسئولیت اعطای مجوز برای فعالیت احزاب و نظارت بر فعالیت آنها را دارد، قانون فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی است.

وی ادامه داد: ماده ۱ این قانون صراحت دارد که «حزب، تشکیلاتی است متشکل از اشخاص حقیقی که با برنامه مشخص در جهت کسب و مشارکت در قدرت سیاسی و نقد و اصلاح آن، در چارچوب قوانین و مقررات نظام جمهوری اسلامی ایران بر اساس برنامه و اساسنامه مصوب خود در سطح ملی یا استانی فعالیت می‌کند.» با چنین تعریفی از حزب، تحریم انتخابات نقض غرض از تعریف حزب و فعالیت حزبی می‌شود می‌فکر نمی‌کنم تحریم انتخابات در ذیل گزارهایی از جمله کسب و مشارکت در قدرت سیاسی و نقد و اصلاح آن بگنجد.

مدیر کل سیاسی وزارت کشور با اشاره به اینکه در ماده ۱۸ قانون احزاب، موارد تخلف فعالیت حزبی بیان شده است، گفت: نقض صافی دین مبین اسلام و تبانیغ و فعالیت علیه موازین اسلامی، اقدام علیه امنیت ملی و وحدت ملی، اعمال خلاف قانون اساسی و نقض حقوق ملت از جمله ابراد تهمت، افترا، شایعه پراکنی، آموزش و ترویج خشونت، تخطی از مرامنامه و اساسنامه حزب، انجام هر گونه فعالیت اقتصادی و انتفاعی از جمله تخلفات حزبی محسوب می‌شود.

مرادی خاطرنشان کرد ما در کمیسیون ماده ۱۰ بر فعالیت احزاب نظارت داریم تا تخلفی در این زمینه رخ ندهد اگر مورد تخلفی وجود داشته باشد، جلسه تشکیل داده و از نماینده حزب دعوت کرده و حرف او را می‌شنویم و صحبت خود راهم مطرح می‌کنیم و در ادامه در صورت احراز تخلف، تصمیم قانونی اتخاذ خواهد شد. ماده ۱۹ هم تکلیف را مشخص کرده است که این تصمیم می‌تواند تذکر شفاهی، تذکر کتبی با ذکر دلیل و تعیین تخلف با قید مرحله، اخطار و اعلان از رسانه‌ها، محرومیت از تمام یا بخشی از بارها و کمک‌های دولتی، تعلیق فعالیت حزب حداکثر به مدت سه ماه، توقیف پرونده به مدت سه ماه تا یک سال و توقیف پرونده فعالیت و تقاضای انحلال از دادگاه باشد.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا پرونده فعالیت حزبی که اعلام کند قصد شرکت در انتخابات را ندارد، باطل خواهد شد، اظهار کرد: این موارد به صورت مصداقی در کمیسیون ماده ۱۰ که کمیسیونی فراقوه‌ای است، بررسی خواهد شد. من معتقدم تحریم انتخابات نقض غرض فعالیت حزبی است و حتی می‌تواند ذیل «تشدید اختلاف میان صفوف ملت» که در ماده ۱۸ قانون احزاب جزو تخلفات گنجانده شده، قرار بگیرد. با این حال این مورد باید به صورت مصداقی بررسی شده و حکم کلی درباره آن وجود ندارد.

دبیر کمیسیون ماده ۱۰ احزاب در ادامه با اشاره به اینکه ۱۲۷ حزب ملی و استانی و ۱۷ جبهه سیاسی در کشور داریم که شرایط خود را با قانون احزاب تطبیق داده و مجوز فعالیت دارند، خاطرنشان کرد: این احزاب باید هر سه سال مجمع عمومی برگزار کرده و ارکان خود را انتخاب کنند. ما به همه این احزاب اعلام کرده‌ایم که طبق زمانبندی باید مجمع عمومی خود را برگزار کنند تا پرونده فعالیت آنها تمدید شود. از سوی اگر قانون جدید انتخابات تصویب و ابلاغ شود، تنها احزابی می‌توانند لیست انتخاباتی ارائه کنند که مجمع عمومی آنها طبق قانون برگزار شده و ارکان آنها از جمله دبیر کل، اعضای شورای مرکزی و بازرسین مشخص شده و به تایید کمیسیون ماده ۱۰ رسیده باشد. ما در آستانه انتخابات لیست احزاب و جبهه‌های سیاسی قانونی را اعلام خواهیم کرد.

مرادی در پایان درباره فقهوتی بودن حضور آذر منصوری در ریاست جبهه اصلاحات، بیان کرد: وی پیش از این از سوی حزب اتحاد ملت معرفی شده بود ولی به دلیل سابقه کیفری، با محرومیت اجتماعی مواجه بود. حزب اتحاد ملت پس از برگزاری مجمع عمومی اخیر خود، منصوری را به عنوان عضو شورای مرکزی معرفی کرده بود و ما اعلام گرفتیم که آیا محرومیت اجتماعی او لغو شده یا خیر؟ و